

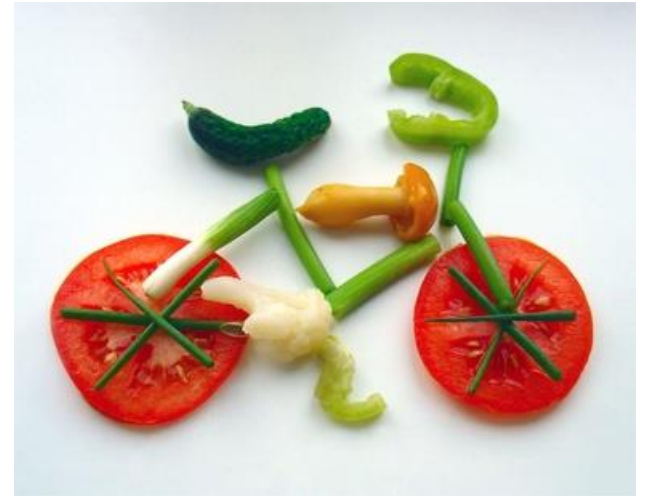

BERGEN KOMMUNE

MEDARBEIDERKURS ERNÆRING DAG 2

Livsstilskurs for ansatte i TTU

Elisabeth Kaldefoss
Lene Skumsnes

Agenda

- 10.00 Kort innledning av Elisabeth og Lene
- Grupperarbeid: Grupper a 4-5 personer. Minimum 2 bofellesskap/enheter representert i hver gruppe. Presentasjon og diskusjon utfra oppdraget.
- 11.30-12.00 Lunsj
- 12.00 - 12.30 Ernæringsstrategi
- 12.30 – 13.15 Grupperarbeid
- 13.15 Pause
- 13.30 Presentasjon fra hver gruppe -
- 14.30 Oppsummering og tanker om veien videre.
- 14.45 Muntlig og skriftlig evaluering
- 15.00 Slutt

**Hvorfor endre
livsstil?**

Forebygge sykdom

Hjerte-kar
Diabetes 2
Kreft

og

Fremme helse

Livskvalitet
Overskudd

hvordan?

Motivasjon

Struktur

Hvorfor sunn livsstil?

Kosthold

Mere av

Mindre av

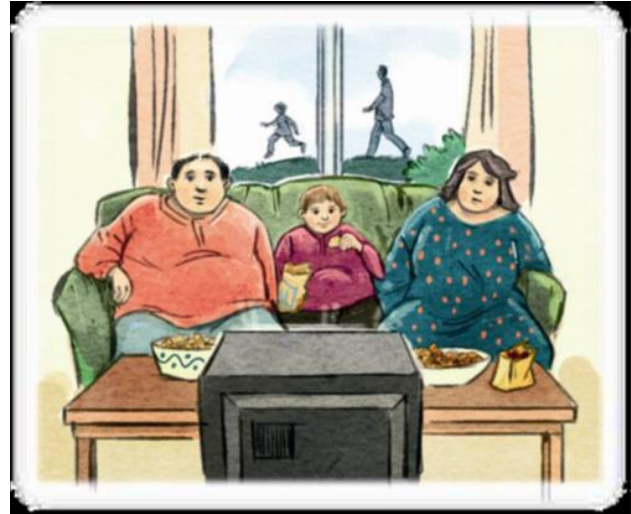

Fysisk aktivitet

Mere av

Mindre av

Dødelighet og risikofaktorer

Risikofaktor

Tobakk

Utilstrekkelig fysisk aktivitet

Usunt kosthold

Overvekt og fedme

Alkohol

Reduksjon i ikke-smittsomme sykdommer
– nasjonal oppfølging av WHO's mål, Helsedirektoratet 2013

BERGEN
KOMMUNE

Personer med utviklingshemming

- Økt risiko for sykdom pga usunn livsstil
- Bare 38 % har normal vekt
- Overvekt skyldes (nesten alltid) inaktivitet og feil kosthold
- Personer med utviklingshemming har oftere helsesvikt enn resten av befolkningen, samtidig som de sjeldnere får hjelp til sin helsesvikt.

Helseoppfølging av personer med utviklingshemning 2007 NAKU. Forskning fra 2008-2012 støtter opp under disse funn.

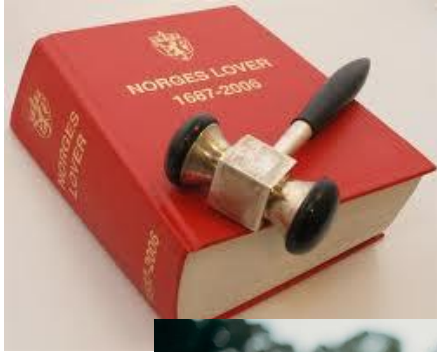
Hvorfor usunn livsstil hos mange utviklingshemmede?

- Vansker med å forstå og formidle
- Fysiske barrierer?
- Mangel på kompetanse?
- Mangel på økonomi og personale?
- Mangel på struktur?
- Mangel på lojalitet?
- Lite fokus på helse og forebygging?
- Begrensninger mht bruk av tvang?
- Personalets rolleforståelse – tjenesteyter/pårørende?

Helseoppfølging av personer med utviklingshemning 2007 NAKU

Ulike perspektiver: De ansattes rolle og oppgaver

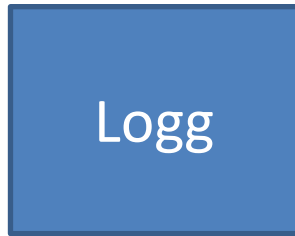

Motivasjon for endring

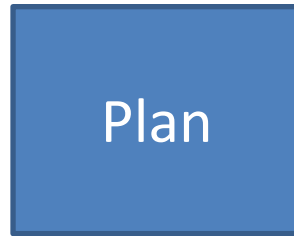
Glede
Mestring og læring
Felleskap
Sanseopplevelser
Selvbilde
Medbestemmelse
Belønning

Struktur og endring av livsstil

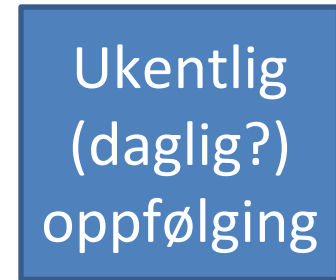

Mat og
aktivitet og TV
1 uke

4 uker

1 uke

½ time
hver uke

Forrige uke +
neste uke

Lag SMARTER mål

- ✓ Spesifikke
- ✓ Målbare
- ✓ Ambisiøse
- ✓ Realistiske
- ✓ Tidsbestemte
- ✓ Evaluerbare

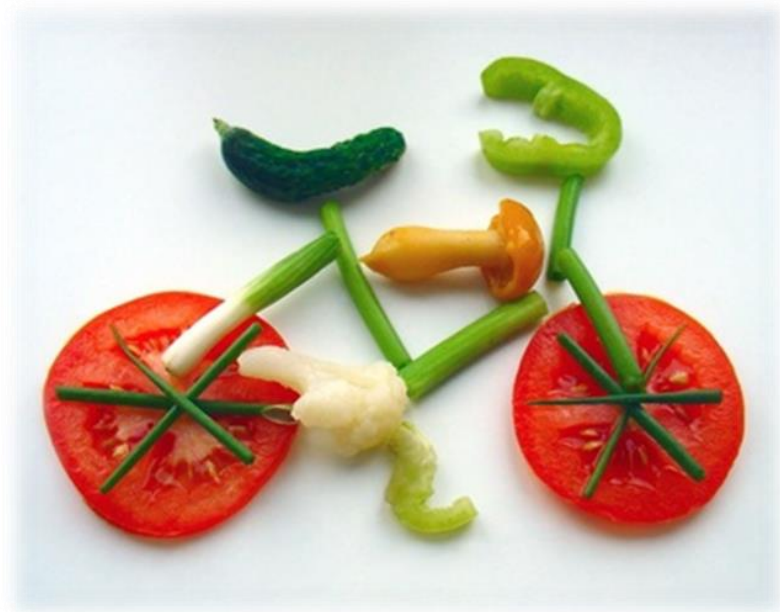

Gå 5 minutter raskere i løpet av 6 mnd

KOSTHOLD

Kostråd fra
Helsedirektoratet

Kostråd

De nye norske anbefalingene om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet (2014) legger **stor vekt på den helsemessige betydningen av helheten i kostholdet og det totale fysiske aktivitetsnivået.**

Kostråd 1

- Ha et variert kosthold med mye grønnsaker, frukt og bær, grove kornprodukter og fisk.
- Ha begrensede mengder bearbeidet kjøtt, rødt kjøtt, salt og sukker.

Kostråd 2

Ha en god balanse mellom hvor mye energi du får i deg gjennom mat og drikke, og hvor mye du forbruker gjennom aktivitet.

Kostråd 3

Spis minst fem
porsjoner grønnsaker,
frukt og bær hver dag.

Kostråd 4

Spis grove
kornprodukter hver
dag.

Kostråd 5

Spis fisk til middag to til tre ganger i uken.
Bruk også gjerne fisk som pålegg.

Kostråd 6

Velg magert kjøtt og magre kjøttprodukter. Begrens mengden bearbeidet kjøtt og rødt kjøtt.

Kostråd 7

La magre meieriprodukter være en del av det daglige kostholdet.

Kostråd 8

Velg matoljer, flytende margarin og myk margarin, fremfor hard margarin og smør.

Kostråd 9

Velg matvarer med lite salt, og begrenns bruken av salt i matlagning og på maten.

Kostråd 10

Unngå mat og drikke med mye sukker til hverdags.

Kostråd 11

Velg vann som tørstedrikk.

Kostråd 12

Vær fysisk aktiv i minst 30 minutter hver dag.

